

Cuprins

ABREVIERI.....	7
PREFAȚĂ.....	9
CAPITOLUL I	
CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA	
CONTRACTUALĂ.....	12
Secțiunea 1. Răspunderea contractuală – formă a răspunderii civile	12
1.1. Noțiune. Specific. Caracterul și finalitatea răspunderii civile	12
1.2. Particularitățile și funcțiile răspunderii civile	14
1.3. Principiile răspunderii civile	15
1.3.1. Principiul reparării integrale a prejudiciului.....	15
1.3.2. Principiul reparării în natură a prejudiciului	17
Secțiunea a 2-a. Răspunderea civilă contractuală în noul Cod civil	18
2.1. Reglementare	18
2.2. Definiția și principiile răspunderii contractuale	19
2.3. Condițiile răspunderii contractuale	22
2.3.1. Existența unei fapte ilicite	22
2.3.2. Prejudiciul.....	22
2.3.3. Legătura de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu	28
2.3.4. Culpă debitorului.....	29
Secțiunea a 3-a. Delimitarea răspunderii contractuale de alte tipuri	
de răspundere	29
3.1. Delimitarea răspunderii contractuale de răspunderea civilă	
delictuală.....	29
3.1.1. Asemănările dintre răspunderea contractuală și	
răspunderea delictuală	31
3.1.2. Deosebiri între răspunderea contractuală și	
răspunderea delictuală	32
3.2. Delimitarea răspunderii contractuale de răspunderea penală.....	36
3.2.1. Asemănările dintre răspunderea contractuală și	
răspunderea penală.....	37
3.2.2. Deosebiri între răspunderea contractuală	
și răspunderea penală	37

CAPITOLUL II

DAUNELE INTERESE. EVALUAREA JUDICIARĂ ȘI EVALUAREA

LEGALĂ A DAUNELOR INTERESE.....41

Secțiunea 1. Considerații generale și definirea noțiunii de daune
interese.....41

Secțiunea a 2-a. Daunele interese compensatorii și daunele
interese moratorii. Condițiile acordării daunelor interese.....44

Secțiunea a 3-a. Daunele interese în contractul de
vânzare-cumpărare și în contractul de locațiune.....46

3.1. Daunele interese în cazul evicțiunii totale în contractul de
vânzare-cumpărare.....46

3.2. Daunele interese în contractul de locațiune.....47

Secțiunea a 4-a. Evaluarea daunelor interese.....48

4.1. Evaluarea judiciară.....49

4.2. Evaluarea legală a daunelor interese.....51

4.3. Daunele interese moratorii în cazul obligațiilor de a face.....56

Secțiunea a 5-a. Dobânzile în diferite tipuri de contracte.....57

5.1. Dobânzile în contractul de vânzare-cumpărare.....57

5.2. Dobânzile în contractul de locațiune.....59

Secțiunea a 6-a. Cumulul dobânzilor cu despăgubirile în cazul
obligațiilor bănești.....60

CAPITOLUL III

CLAUZA PENALĂ. MODALITATE DE EVALUARE CONVENȚIONALĂ

A DAUNELOR INTERESE.....62

Secțiunea 1. Clauza penală. Caracterizare generală.....62

1.1. Repere istorice.....62

1.2. Definirea clauzei penale în Codul civil din 1864 și în noul
Cod civil. Definiții doctrinare ale clauzei penale.....64

1.3. Obiectul clauzei penale.....67

1.4. Avantajele și dezavantajele inserării clauzei penale în
contracte.....68

1.5. Clauza penală vs. penalitate.....69

Secțiunea a 2-a. Funcțiile clauzei penale.....69

2.1. Funcția de garanție a executării obligațiilor de către debitor.....70

2.2. Funcția de mobilizare a debitorului în executarea
obligațiilor contractuale.....71

2.3. Funcția sancționatorie a clauzei penale.....71

2.4. Funcția compensatorie, de evaluare și de reparare a
prejudiciului.....72

Secțiunea a 3-a. Caracterele juridice ale clauzei penale, cu privire specială asupra caracterului accesoriu.....	75
3.1. Caracterul consensual al clauzei penale.....	75
3.2. Caracterul accesoriu al clauzei penale	75
3.3. Caracterul sancționator și caracterul reparator.....	77
Secțiunea a 4-a. Natura juridică a clauzei penale.....	77
Secțiunea a 5-a. Clauza penală și alte instituții ale dreptului civil.....	84
5.1. Clauza penală și gajul.....	84
5.2. Delimitarea clauzei penale de obligația alternativă.....	86
5.3. Clauza penală și obligația facultativă.....	88
5.4. Delimitarea clauzei penale de arvună.....	89
5.5. Clauza de dezicere și clauza penală.....	92
5.6. Delimitarea clauzei penale de clauzele limitative de răspundere.....	93
5.7. Delimitarea clauzei penale de clauza de forță majoră	95
5.8. Delimitarea clauzei penale de daunele interese moratorii.....	96
5.9. Delimitarea clauzei penale de dobândă.....	97
5.10. Clauza penală și dobânda penalizatoare	99
5.11. Clauza penală și rezoluțiunea.....	100
5.12. Clauza penală și obligațiile indivizibile și obligațiile divizibile.....	104
5.13. Clauza penală și compensația.....	105
5.14. Clauza penală și clauza de confidențialitate	106
Secțiunea a 6-a. Cumulul penalităților	109
6.1. Cumulul penalităților pentru neexecutarea în natură a obligațiilor.....	109
6.2. Cumulul penalităților pentru executarea necorespunzătoare a obligațiilor cu executarea în natură	110
6.3. Penalitățile pentru întârzierea în executare și cumulul acestora cu executarea în natură.....	111
6.4. Cumulul penalităților de întârziere cu dobânda legală	112
6.5. Cumulul penalităților cu despăgubirile	114
Secțiunea a 7-a. Modele de clauză penală. Clauza penală moratorie. Clauza penală compensatorie	116

CAPITOLUL IV

CONDIȚIILE ACORDĂRII CLAUZEI PENALE. CAUZELE

NEIMPUTABILE DEBITORULUI CARE FAC CA PENALITATEA SĂ NU

POATĂ FI CERUTĂ.....118

Secțiunea 1. Existența unei clauze penale valabil constituite.....118

Secțiunea a 2-a. Fapta ilicită constând în neexecutarea, executarea necorespunzătoare sau executarea cu întârziere a obligațiilor	122
2.1. Neexecutarea obligației contractuale.....	122
2.2. Executarea necorespunzătoare	123
2.3. Executarea cu întârziere a obligațiilor	125
Secțiunea a 3-a. Vinovăția debitorului, condiție necesară acordării clauzei penale	126
Secțiunea a 4-a. Punerea în întârziere a debitorului sau aflarea de drept în întârziere a acestuia.....	129
Secțiunea a 5-a. Forța majoră și cazul fortuit – cauze exoneratoare de răspundere care fac ca penalitatea să nu poată fi cerută	133
5.1. Reglementarea forței majore și a cazului fortuit în accepțiunea noului Cod civil	133
5.2. Distanța dintre forța majoră și cazul fortuit.....	135
5.3. Efectele forței majore.....	142
5.3.1. Efectul exonerator de răspundere civilă, în tot sau în parte, al părții obligate în baza unei dispoziții legale sau contractuale	142
5.3.2. Suspendarea cursului raportului juridic afectat, pe toată durata de desfășurare a evenimentului de forță majoră	144
Secțiunea a 6-a. Fapta victimei (creditorului) și fapta unui terț – cauze exoneratoare de răspundere care fac ca penalitatea să nu poată fi cerută	145
6.1. Reglementarea faptei victimei și a faptei terțului în accepțiunea noului Cod civil	145

CAPITOLUL V

REDUCTIBILITATEA CLAUZEI PENALE	148
Secțiunea 1. Definiția mutabilității clauzei penale	148
Secțiunea a 2-a. Reductibilitatea clauzei penale în Codul civil din 1864	149
Secțiunea a 3-a. Intangibilitatea judiciară a clauzei penale. Argumente folosite pentru susținerea acestei teorii.....	150
Secțiunea a 4-a. Argumentele aduse de doctrina juridică în favoarea susținerii mutabilității clauzei penale	155
Secțiunea a 5-a. Soluțiile de reducere a clauzei penale pronunțate de către tribunalele arbitrale și instanțele judecătorești.....	159
Secțiunea a 6-a. Acte normative care prevăd posibilitatea reducerii cuantumului clauzei penale.....	164
Secțiunea a 7-a. Reducerea clauzei penale în noul Cod civil	166

7.1. Regula instituită de art. 1.541 NCC. Excepții	167
Secțiunea a 8-a. Fundamentele juridice ale reducerii penalităților	171
Secțiunea a 9-a. Reductibilitatea clauzei penale în dreptul francez.....	174
Secțiunea a 10-a. Aspecte de drept comparat privind reductibilitatea clauzei penale. Codul civil italian. Codul civil german. Codul civil belgian	176
Secțiunea a 11-a. Reducerea clauzei penale. Jurisprudența recentă	177

CAPITOLUL VI

CLAUZA PENALĂ ABUZIVĂ	376
Secțiunea 1. Domeniul de reglementare a clauzelor abuzive	376
Secțiunea a 2-a. Clauza penală abuzivă în contractele de adeziune.....	384
2.1. Considerații preliminare. Reglementarea clauzelor abuzive în contractele de adeziune	384
2.2. Problematika clauzelor abuzive care îmbracă forma clauzelor penale în contractele de adeziune	387
2.3. Clauza penală abuzivă în contractele de furnizare-prestare a serviciilor.....	389
2.3.1. Considerații preliminare. Reglementare. Natură juridică	389
2.3.2. Clauza penală abuzivă în materia prestării serviciilor de telefonie mobilă și internet.....	390
2.3.3. Clauza penală abuzivă în contractele de furnizare/prestare a serviciilor de utilitate publică	391
2.4. Clauza penală abuzivă în contractele de credit.....	395
2.4.1. Reglementare. Caractere juridice. Trăsături	395
2.4.2. Clauze abuzive în contractele de credit, desprinse din practica judiciară și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene	398
2.4.3. Sancțiunile civile aplicabile în cazul clauzelor abuzive din contractele de consum.....	401
Secțiunea a 3-a. Sancțiunile aplicabile și procedurile de urmat în cazul constatării clauzelor penale abuzive în materia contractelor de adeziune	402
Secțiunea a 4-a. Clauzele abuzive în contractele negociate	416
4.1. Considerații preliminare	416
4.2. Problematika clauzelor abuzive și a clauzei penale abuzive în contractele de distribuție exclusivă.....	417
4.3. Clauza penală abuzivă în contractul de leasing.....	423
4.3.1. Reglementare. Natura juridică a contractului de leasing	423

4.3.2. Tipuri de clauze penale abuzive înscrise în contractul de leasing. Practică judiciară.....	424
Secțiunea a 5-a. Problematica clauzelor penale abuzive în contractele administrative.....	427
CAPITOLUL VII	
CLAUZA PENALĂ ȘI IMPREVIZIUNEA.....	431
Secțiunea 1. Impreviziunea în accepțiunea noului Cod civil.....	431
1.1. Reglementarea impreviziunii în accepțiunea noului Cod civil	431
1.2. Caracteristicile impreviziunii în contracte	433
Secțiunea a 2-a. Distincția dintre impreviziune și forța majoră.....	434
Secțiunea a 3-a. Efectele impreviziunii în ipoteza revizuirii convenționale a contractului	436
3.1. Adaptarea contractului la noile circumstanțe generate de apariția situației de impreviziune	436
3.2. Alte efecte ale impreviziunii în ipoteza revizuirii convenționale a contractului	440
3.2.1. Suspendarea contractului	440
3.2.2. Prorogarea contractului.....	441
3.2.3. Executarea prin anticipare a obligației debitorului.....	442
Secțiunea a 4-a. Problematica adaptării clauzei penale în raport cu împrejurarea care a generat impreviziunea	443
Secțiunea a 5-a. Procedura prealabilă a concilierii – condiție de exercitare a dreptului la acțiunea de adaptare a contractului.....	445
Secțiunea a 6-a. Efectele impreviziunii în ipoteza revizuirii judiciare a contractului pentru impreviziune. Modalități de adaptare a contractului pe calea revizuirii judiciare	454
6.1. Adaptarea contractului la noile circumstanțe impuse de apariția cauzei de impreviziune.....	455
6.1.1. Considerații generale	455
6.1.2. Condițiile impreviziunii	457
6.1.3. Modalități de intervenție a judecătorului în vederea adaptării contractului la noile circumstanțe.....	458
6.2. Desființarea contractului prin reziliere/rezoluțiune pentru cauză de impreviziune.....	459
6.2.1. Titularul acțiunii.....	460
6.2.2. Modalitatea acordării de despăgubiri.....	460
6.2.3. Efectele rezoluțiunii contractului	461
BIBLIOGRAFIE	463